

Жовток В. А., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Науковий керівник – **Олійченко І. М.**, д.держ. упр., професор
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ЦИФРОВІЗАЦІЯ І ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Розвинені країни та країни, що розвиваються активно працюють над тотальною цифровізацією усіх процесів, що протікають на рівні держави. Однією із важливих складових цифровізації є електронне урядування, впровадження котрого дозволяє більш ефективного адмініструвати наявні людські та природні ресурси. В Україні процес цифровізації здійснюється Міністерством та Комітетом цифрової трансформації.

За останні два роки концепція впровадження електронного урядування в країні була суттєво змінена і отримала назву «Держава в смартфоні». Центровим продуктом такого підходу є додаток Дія, що представляє собою віртуальне єдине вікно надання державних послуг. Проект реалізується Міністерством цифрової трансформації, що має на меті: до 2024 року перевести 100% послуг в онлайн-режим, 95% транспортної інфраструктури і досягнути 10% ВВП країни від ІТ-галузі. Проект Дія фінансується не із державного бюджету, а створений за підтримки проекту USAID/UK aid «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах / TAPAS», програми EGAP, що фінансується Швейцарською агенцією з розвитку та співробітництва та реалізується Фондом Східна Європа та Innovabridge, проекту USAID «ВзаємоДія!» (SACCI) та проекту EGOV4UKRAINE.

Додаток Дія дозволяє отримувати різноманітні державні послуги, використовуючи смартфон. На даний час перелік таких послуг є обмеженим. Наприклад, громадяни мають можливість онлайн анулювання дозволу на виконання будівельних робіт, бронювання дозволів на міжнародні перевезення вантажів, верифікацію водійського посвідчення та інше. Перелік доступних послуг постійно розширюється.

На жаль, в процесі розгортання концепції цифровізації в Україні виникають суттєві проблеми, що стосуються інфраструктури загалом та зокрема охоплення території країни Інтернетом. До прикладу, беручи до уваги Чернігів та Чернігівську область, слід зазначити, що села, що розташовані за 10 км від міста (Чернігівський район) вже не мають доступу до якісного Інтернету, а мобільний Інтернет працює досить погано, адже покриття є нестабільним, а користувачеві доступний 2G-інтернет, що не дозволяє користуватися сучасними сайтами та додатками, які вимагають щонайменше 3G-підключення для нормальної роботи. В середині будівель майже відсутнє мобільне покриття, за таких умов доступ до мережі Інтернет автоматично неможливий. Таким чином, досить велика частка населення є відрізаною від електронних послуг на інфраструктурному рівні. За даними дослідження Factum Group, в Україні Інтернетом користуються близько 23 мільйонів та 65% з них мають домашній Інтернет, при цьому 22% заходять до Інтернету винятково зі смартфона. Майже всі громадяни віком з 25 до 34 років користуються інтернетом (96%), з 15 до 24 років ця частка складає 97% [1]. Якщо брати вибірку із людей віком більше ніж 65 років, то така частка складе лише 29%. За даними дослідження лише половина сіл країни має доступ до Інтернету. Така ситуація ускладнює практичне розгортання цифровізації, адже базою для цього є доступ до мережі Інтернет. На даний час Міністерство цифровізації запропонувало

тимчасове вирішення цієї проблеми через мобільні ЦНАПИ, що представляють собою офіс, працюючий в режимі «єдиного вікна» [2]. Такі центри будуть працювати у Немирівській громаді Вінницької області, Підволочиській громаді Тернопільської області, Лозовій громаді Харківської області та Марківській громаді Луганської області. Заявлено, що Мінцифра за підтримки програми “U-LEAD з Європою” реалізують запуск чотирьох чотири мобільних ЦНАП. На даному етапі планується забезпечити 125 тисяч мешканців громад доступом до адміністративних послуг.

Однак, це не є вирішенням проблеми і може розглядатися лише як тимчасова альтернатива.

Таким чином, Україна з кожним роком підвищує рівень цифровізації, але має суттєві проблеми із інфраструктурою, що не дозволяє громадянам отримати належним чином послуги онлайн і вимагає дублювання державного сервісу в режимі оффлайн.

Список використаних джерел

1. Інтернет Асоціація України (ІнаУ). В Україні значно виросла інтернет-пенетрація [Електронний ресурс] / Інтернет Асоціація України (ІнаУ) // Factum Group. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://inau.ua/pro-asociaciyu>.

2. 125 тисяч українців отримають доступ до адміністративних послуг [Електронний ресурс] // Міністерство та Комітет цифрової трансформації України. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://thedigital.gov.ua/news/125-tisyach-ukraintsiv-otrimayut-dostup-do-administrativnih-poslug>.

Католик М. А., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Науковий керівник – **Олійченко І. М.**, д. держ. упр., професор
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

КОНЦЕПЦІЯ SMART CITY ТА МОЖЛИВОСТІ ЇЇ ВПРОВАДЖЕННЯ В СУЧАСНИХ МІСТАХ УКРАЇНИ

Місто в сучасному світі – це поєднання комфорту, соціальної привабливості для громадян, розвинута інфраструктура, екологія, успішна економіка та сучасні технології. Вперше технологію «розумного міста» або Smart City в світі почали застосовувати з 2009 року, яка є і досі предметом обговорення і удосконалення серед фахівців. Smart City складається із цілісної концепції інтеграції інформаційних і комунікаційних технологій для моніторингу та управління міською інфраструктурою. Метою концепції є поліпшення життя людей за допомогою підвищення рівня комфорту і безпеки, якості та ефективності обслуговування в різних сферах, оптимізації витрат на ресурси.